

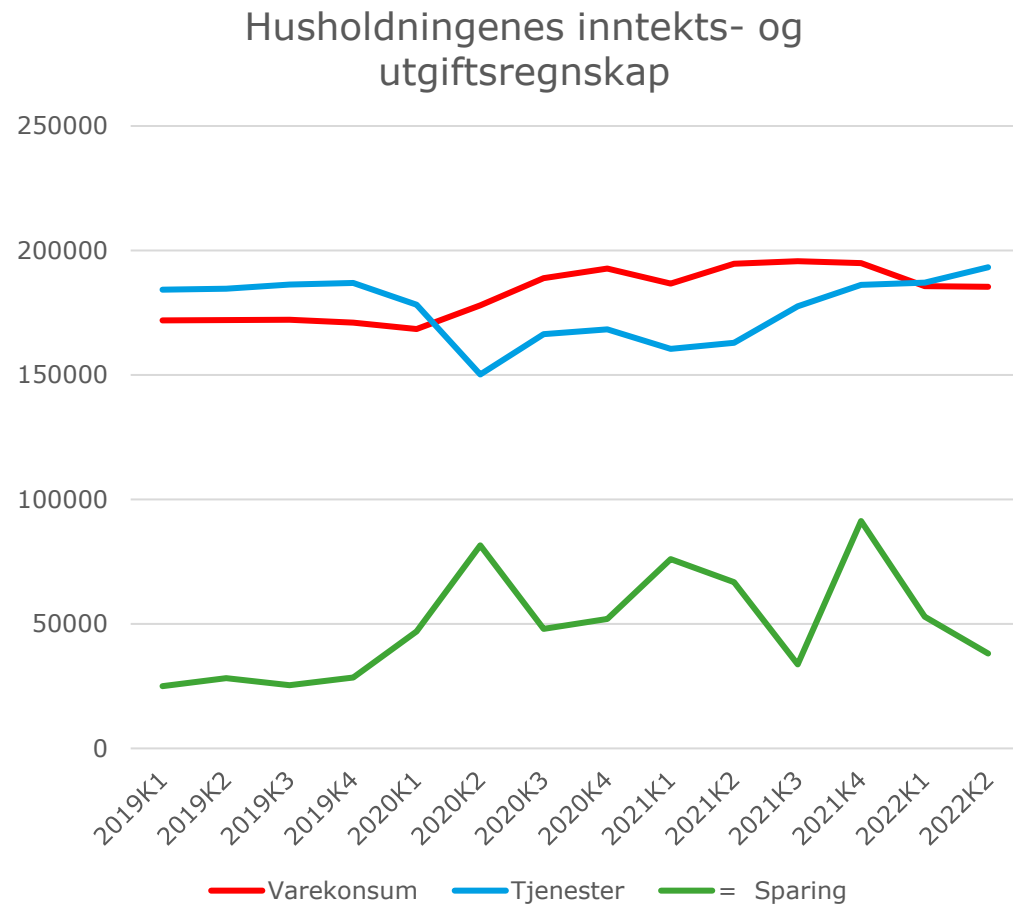

Konjunktursituasjonen

BNL

12. oktober 2022

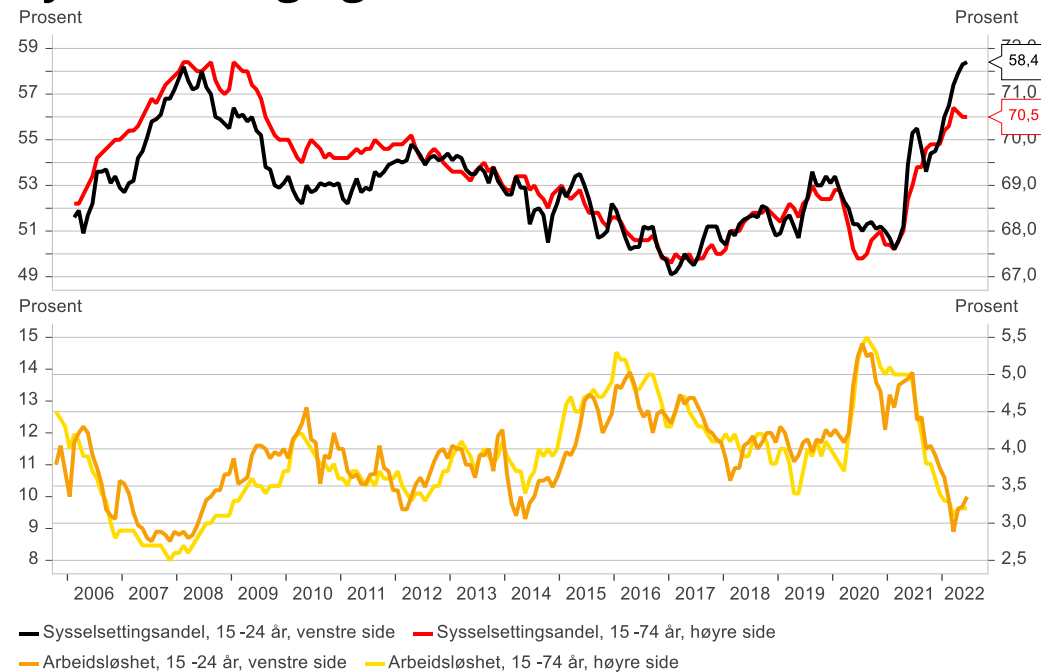
Husholdningene har vridd konsumet, men også spart gjennom pandemien

- Normalisert tjenestekonsum og redusert varekonsum
- Bruk av sparemidler
- Engangsfenomener og ikke videre vekstimpulser

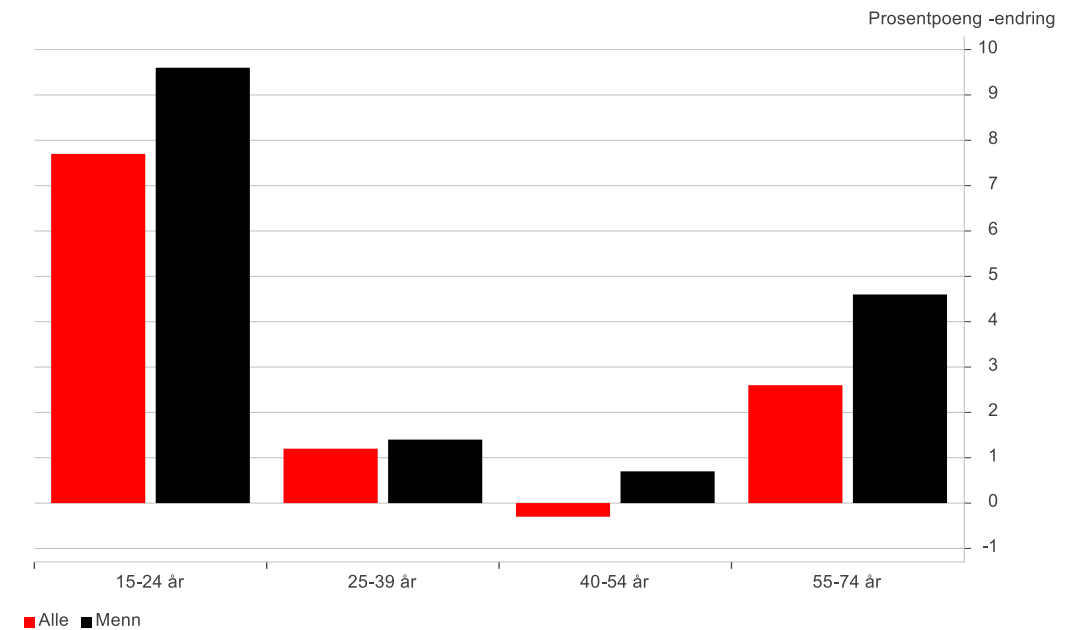
Syssettingsveksten er en inkluderingsmotor

Syssetting og arbeidsløshet etter alder

Kilde: SSB, Macrobond

Figur 2: Aldersfordelt endring i syssettingsandel, 2. kvartal 2019 til 2. kvartal 2022

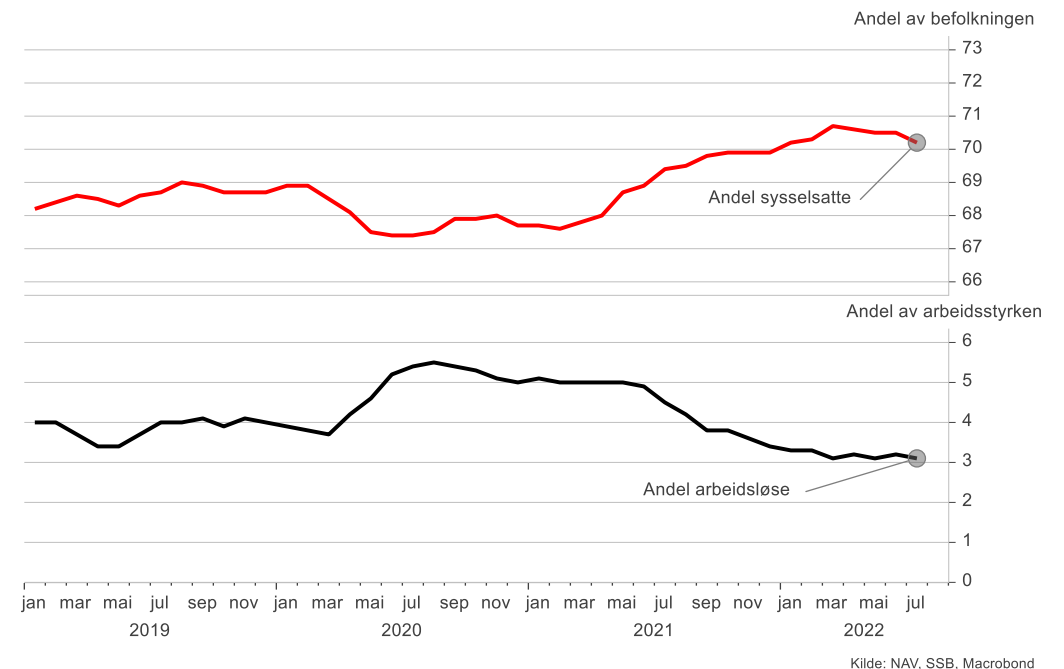

Kilde: SSB, Macrobond

Klare tegn til omslag

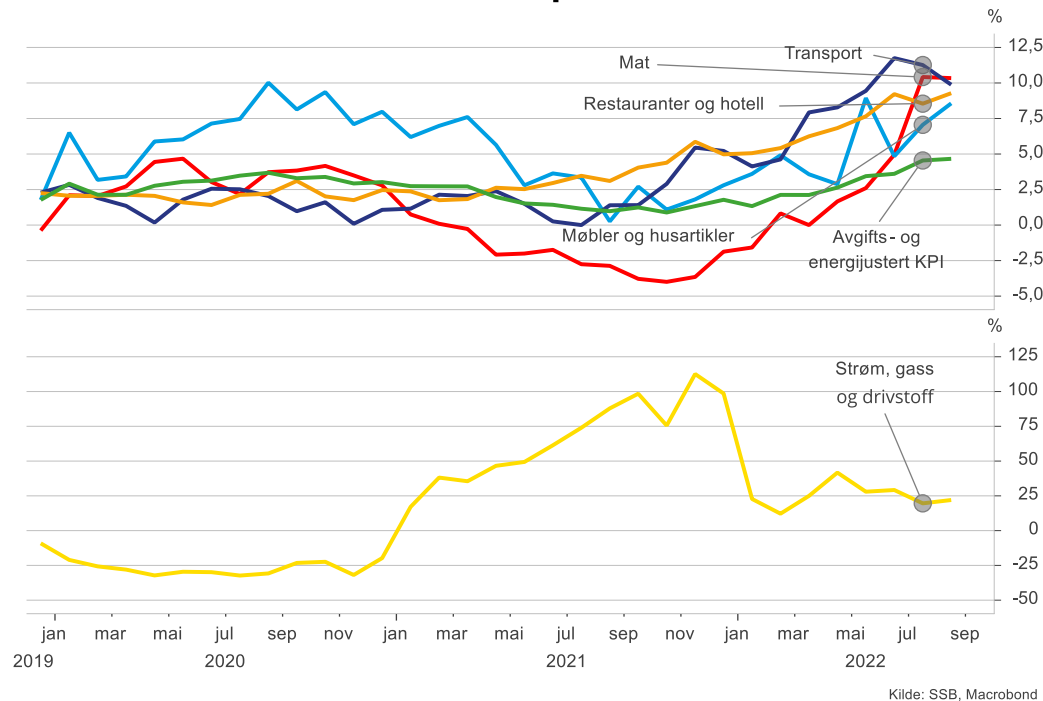
- Arbeidsløsheten har flatet ut
- Tilgangen på nye arbeidssøkere til NAV og korttidsarbeidsløse har gått litt opp.
- Sysselsettingen har falt
- Tilgangen på ledige stillinger har gått litt ned de to siste månedene fra et høyt nivå.
- I den siste nettverksundersøkelsen fra Norges Bank melder færre om at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen, sammenliknet med i maiundersøkelsen.
- Største boligprisfall i september siden finanskrisen
- Stup i salg av nye boliger, laveste augusttall siden oljekrisen i 2014

Figur 1: Sysselsatte og arbeidsløse, sesongjustert (AKU), 15-74 år

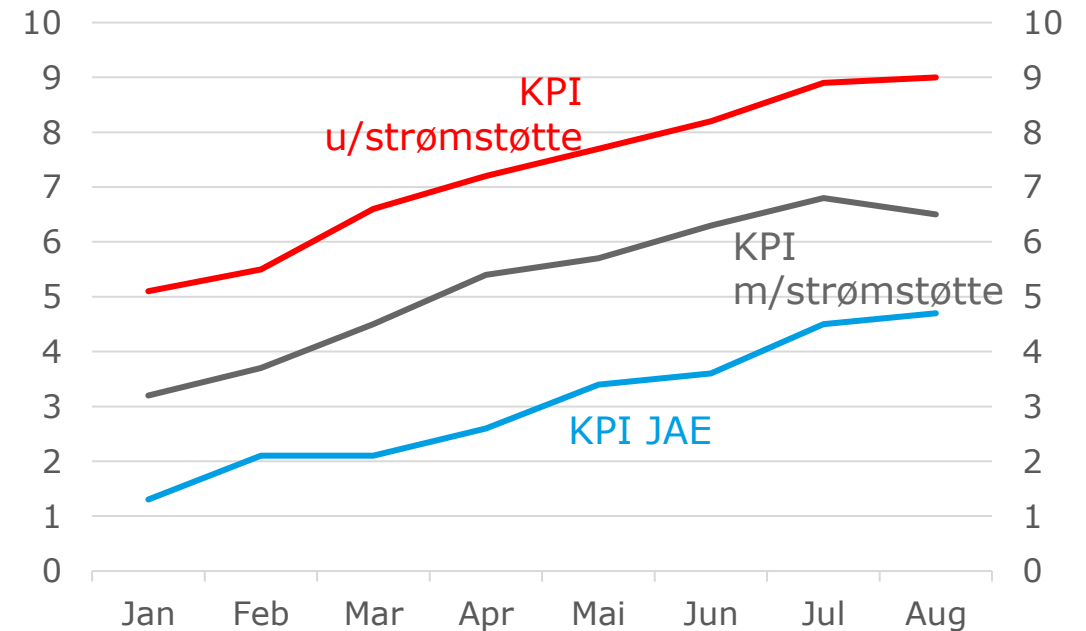

Sterk prisvekst, lønnsstøtte tilvarende ekstra 2,5% lønnsvekst

12-månedersvekst ulike priser

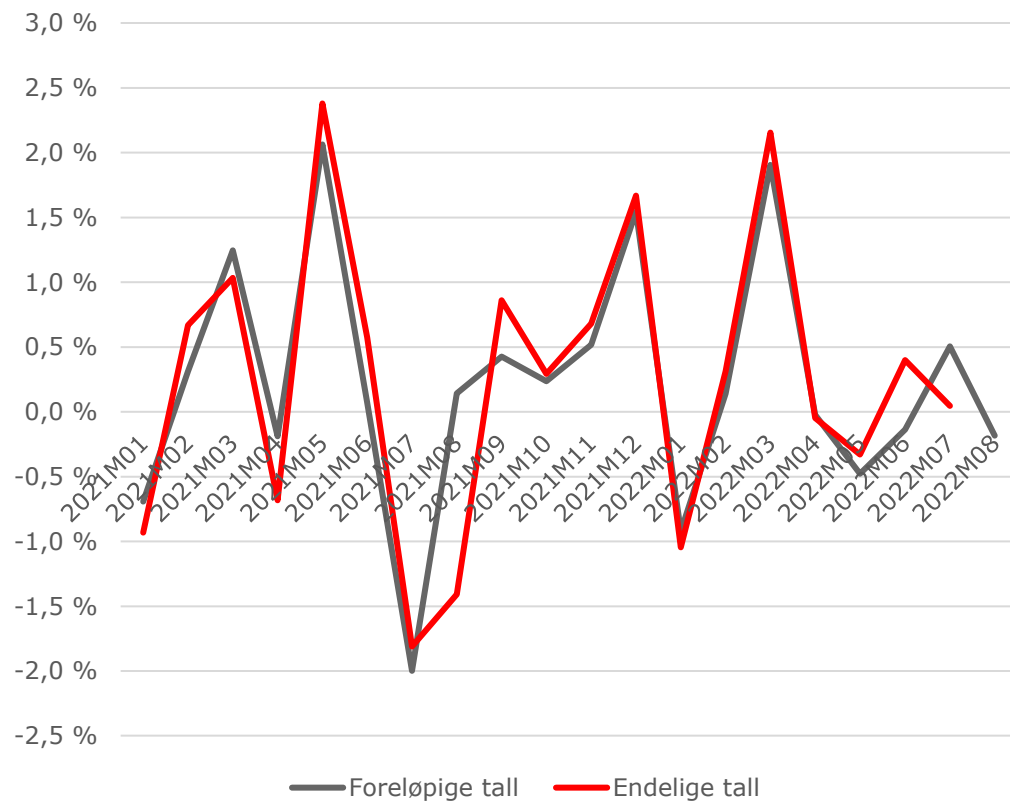

Konsumprisutviklingen i 2022 12-måneders konsumprisvekst i pst.

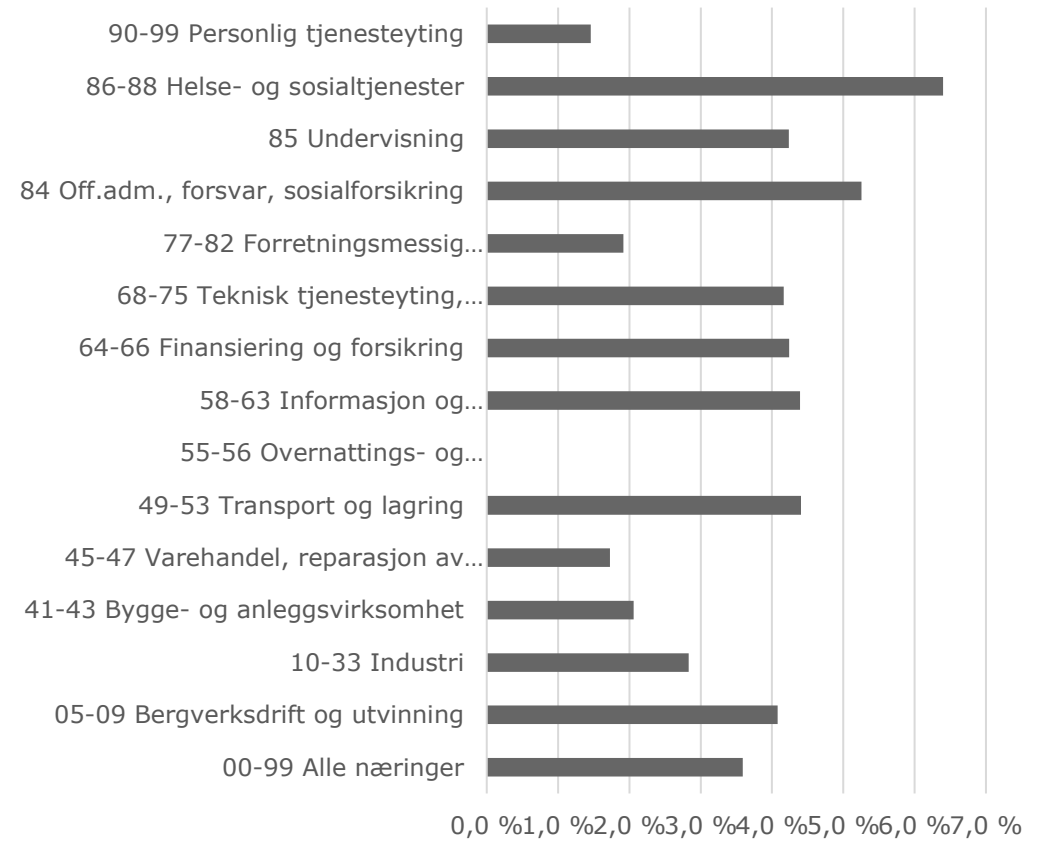

Ikke tegn til økt lønnsvekst

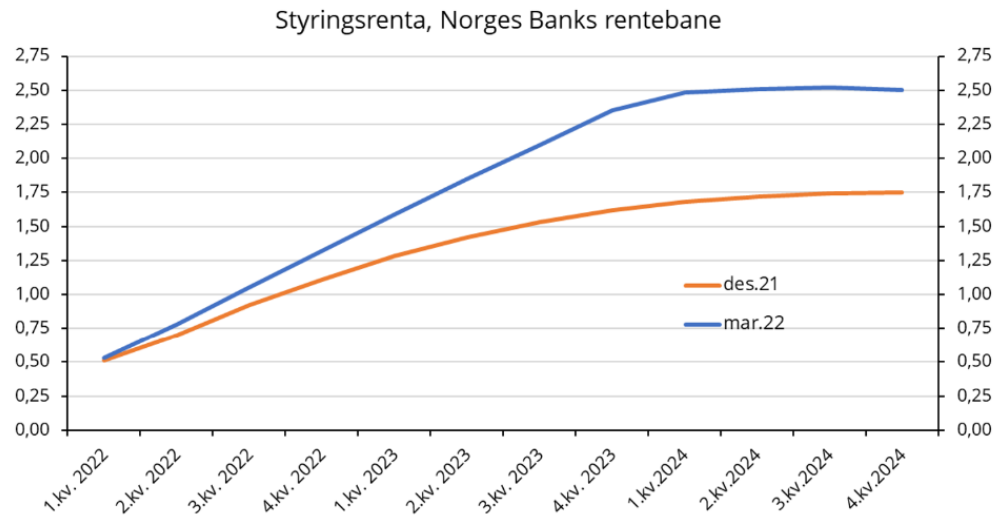
Gjennomsnittlig kontantlønn, sesongjustert vekst fra måneden før

Kontantlønn juli 2021-juli 2022

Norges Bank – nei, ikke feil prognoser, feil avveining

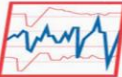

«Økt inflasjon hos våre handelspartnere har blant annet sammenheng med økte energipriser og flaskehals. Det løfter prisene på varer vi importerer, og bidrar til høyere inflasjon her hjemme. Det trekker også rentebanen opp.»

Pengepolitisk rapport nr. 1/2022

NAM – med Norges ypperste forskning på frontfagsmodellen

NAM-Norwegian Aggregate Model

**Norwegian
Aggregate
Model**

NAM er en økonometrisk modell som gir prognoser for de viktigste makroøkonomiske størrelsene i norsk økonomi. NAM er en operativ modell som oppdateres fire ganger i året.

NAM begynte som et anvendt økonometrisk og metodologisk forskningsprosjekt, av [Gunnar Bårdsen](#) (NTNU) og [Ragnar Nymoens](#) (Universitetet i Oslo). De første versjonene av NAM ble derfor dokumentert i internasjonale tidsskriftsartikler, og som kapitler i fagbøker.

Etter hvert som de operative sidene ved NAM prosjektet ble viktigere, har dokumentasjonen blitt utvidet og blir nå oppdatert flere ganger i året.

Her er lenken til [NAM dokumentasjonen](#), den er fra mai 2022 og erstatter tidligere versjoner.

I løpet av de siste årene har NAM blitt tatt i bruk av Finanstilsynet, NHO og LO. KLP (Kommunal Landspensjonskasse) har benyttet seg av NAM prognoser i sine framskrivninger av forutsetninger for pensjonsforpliktelser.

Spørsmål om NAM? Send mail til ragnar.nymoens@normetrics.no, eller ring 97 97 02 48

Til Normetrics [Home](#)

- Professor Ragnar Nymoens (UiO) årelange forskning på lønnsdannelsen er nedfelt i en makroøkonomisk modell – NAM
- Inneholder egenskapene til frontfagsmodellen
- Likner på egenskapene til SSBs Kvarts som også brukes av Finansdepartementet
- Skiller seg fra Norges Banks analyseapparat, som legger større vekt på forventningsdannelse

Empirisk forskning forkaster forventninger

NB $\Delta p = \alpha^f \Delta p_{+1} + \alpha^b \Delta p_{-1|} + b \text{ ws}$

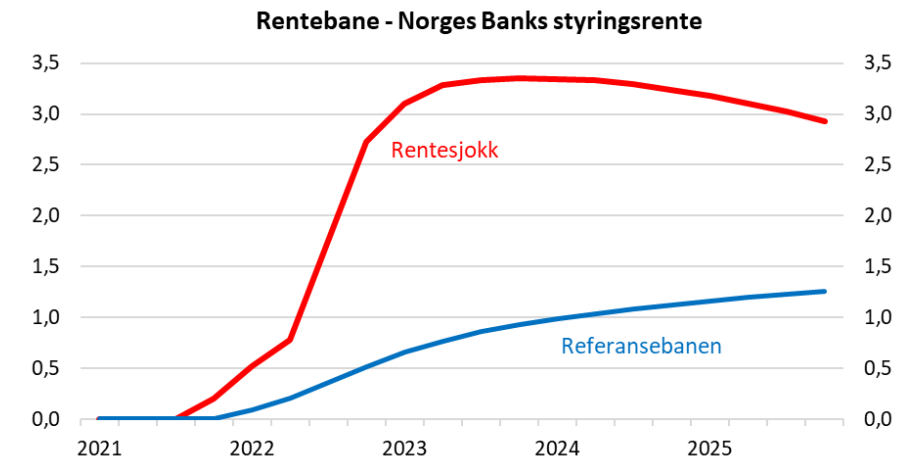
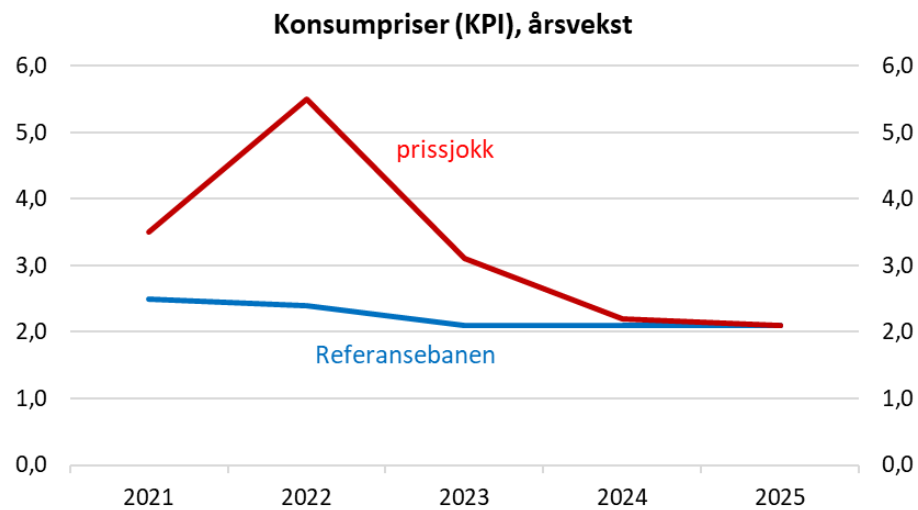
\nearrow 0,5 \nwarrow 0,5

SSB $\Delta p = \alpha^f \Delta p_{+1} + \alpha^b \Delta p_{-1|} + b \text{ ws} - \gamma(m(pd_{-1} - pi_{-1}) - ulc_{-1})$

\nearrow 0 \nwarrow 0,4 \nwarrow signifikant

- Nykeynesianske phillipskurven forkastes
- Bårdsen, Jansen og Nymoen (2004),
- Rudd og Whelan (2005), Lindé (2005),
- Bårdsen, Eitrheim, Jansen og Nymoen (2005),
- Boug, Cappelen og Swensen (2006b),
- Nymoen og Tveter (2007),
- Bjørnstad og Nymoen (2008)

Renteøkninger dobler innstramningen fra økte priser

Virkning på husholdningenes inntekt

2021	2022	2023	2024	2025
-0,7	-2,1	-3,2	-3,6	-3,9

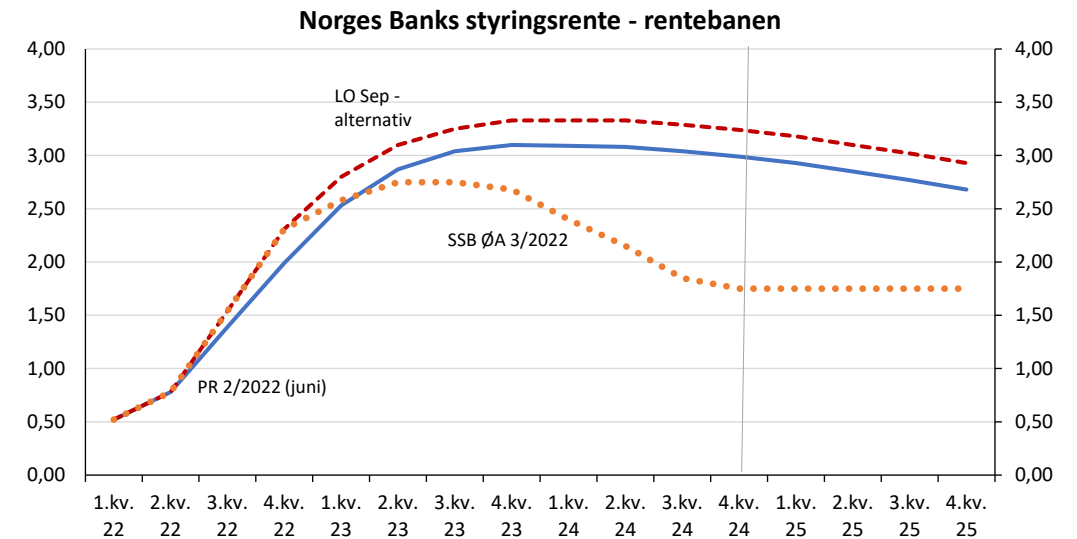
Virkning på husholdningenes inntekt

2021	2022	2023	2024	2025
-0,1	-0,9	-2,7	-3,4	-3,5

Norges Banks rentebane gir kraftig nedtur i norsk økonomi

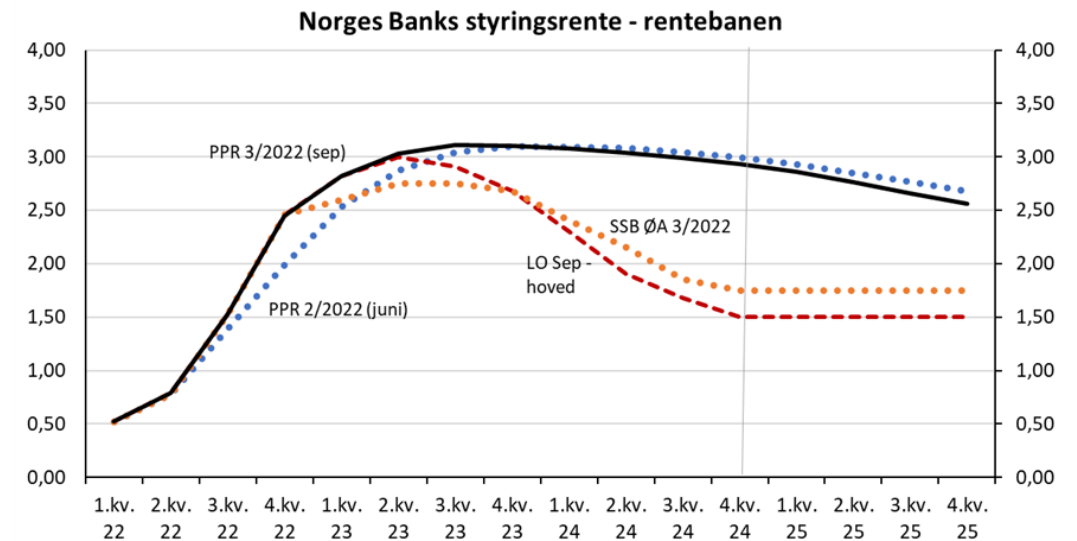
Konjunkturanslag for 2022-2025 med den alternative rentebanen som den pengepolitiske forutsetningen.

	2022	2023	2024	2025
BNP Fastlands-Norge	3,2	1,5	1,3	1,0
Konsum i husholdninger mv.	6,5	1,0	1,0	1,8
Bruttoinvesteringer i Fastlands-Norge	3,3	-2,5	-4,8	-3,5
Eksport – tradisjonelle varer	-3,9	1,6	1,5	1,9
Sysselsetting (nasjonalregnskap)	3,3	0,0	-0,1	-0,4
Arbeidsledighet (AKU)	3,3	3,6	4,0	4,4
KPI	5,5	3,2	2,0	1,9
KPI- JAE	3,8	3,3	2,1	1,7

LOs konjunkturanslag 2025

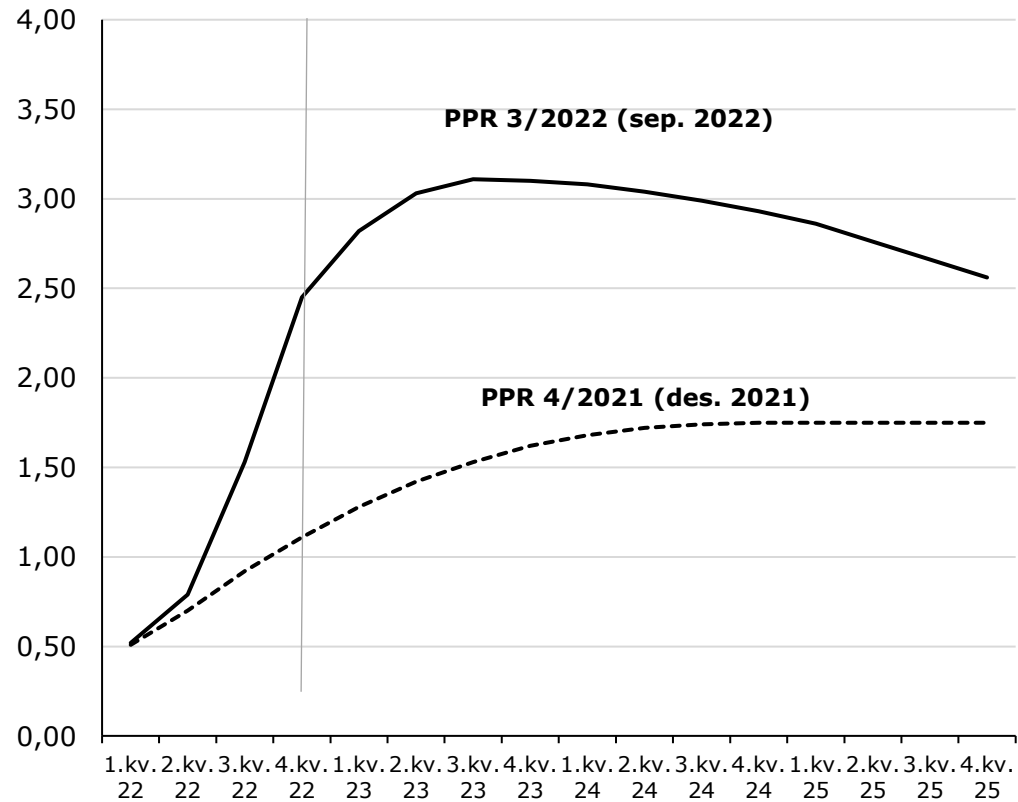
	2022	2023	2024	2025
Økonomisk vekst:				
- BNP fastlands-Norge	3,3	1,5	1,9	1,8
Konsum:				
- Privat konsum	6,6	1,1	1,7	3,4
- Offentlig konsum	0,8	0,5	2,0	1,5
Bruttoinvesteringer:				
- Fastlands Norge	3,4	-2,2	-3,9	-1,4
- Oljeinvesteringer	-7,0	7,0	12,0	3,0
Eksport:				
- tradisjonelle varer	-3,9	1,6	1,5	1,8
Arbeidsmarkedet:				
- Sysselsetting (NR)	3,3	0,0	0,0	-0,2
- Arbeidsledighetsrate (AKU)	3,3	3,6	3,9	4,1
Priser:				
- konsumpris (KPI)	5,5	3,5	1,9	2,1
- konsumpris (KPI JAE)	3,8	3,4	2,4	2,3

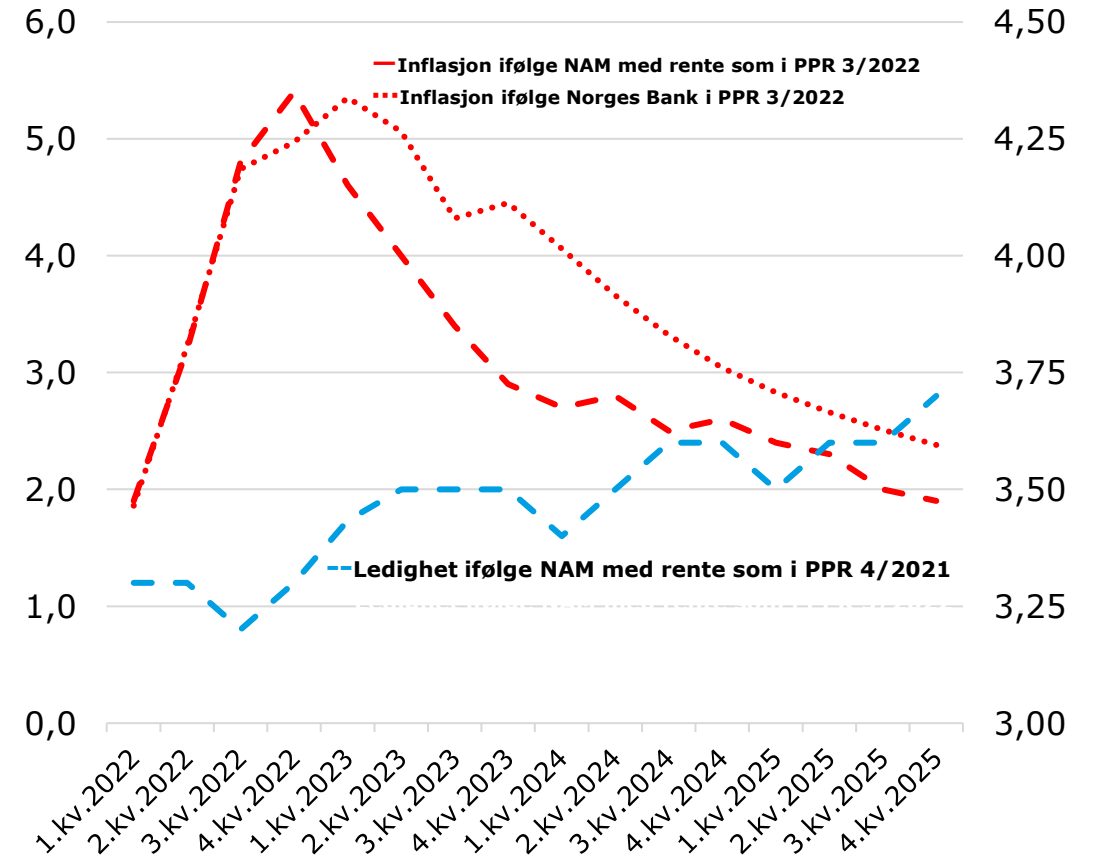
Frontfagsmodellen hindrer lønns- og prisspiraler

NAM-beregninger

Norges Banks styringsrente

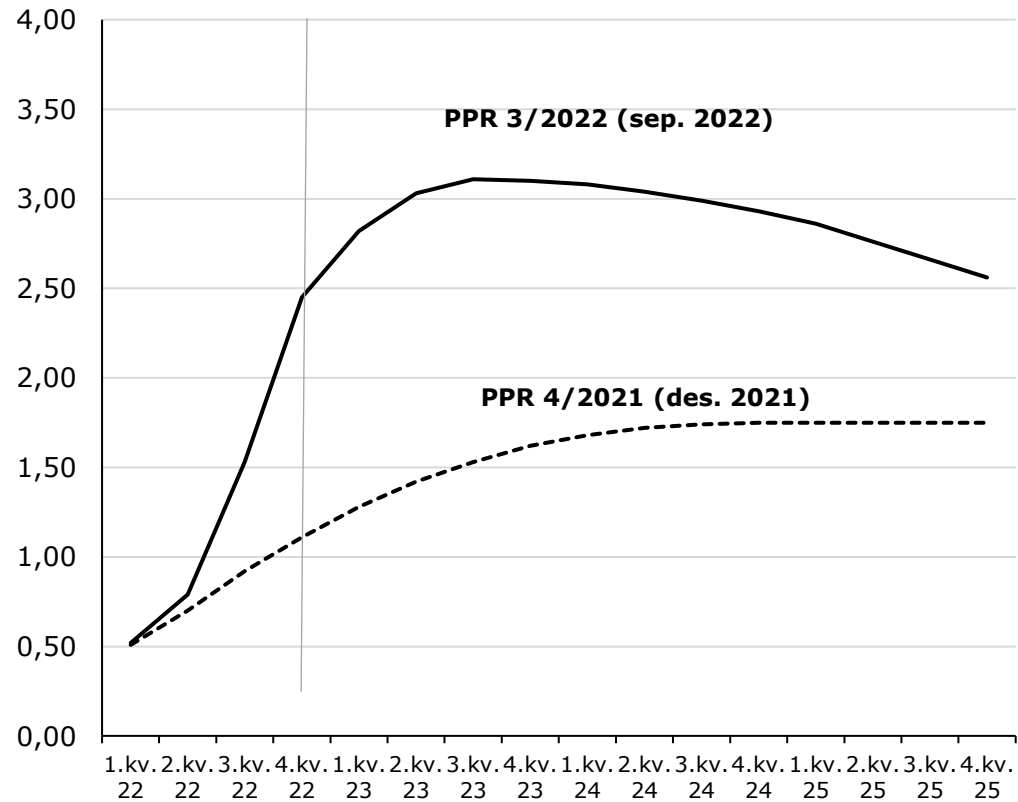
Inflasjon (KPI-JAE) og ledighet (AKU, høyre akse)

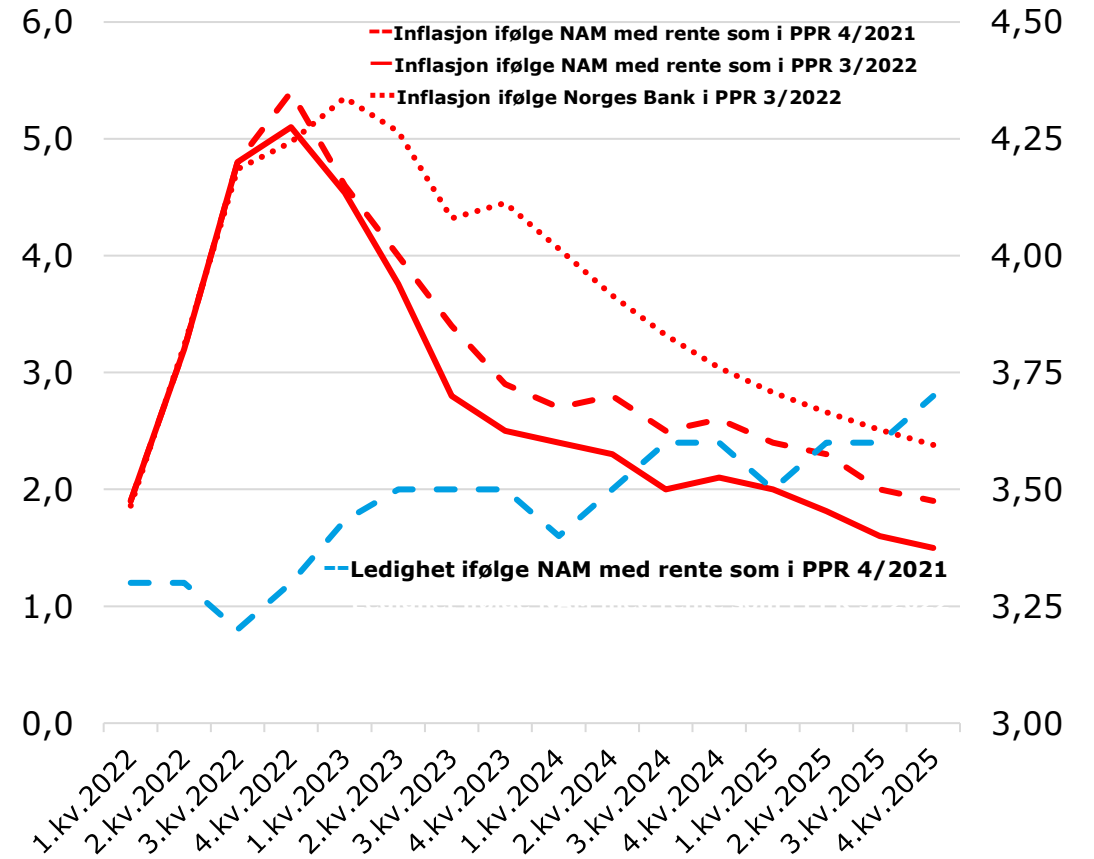
Frontfagsmodellen hindrer lønns- og prisspiraler

NAM-beregninger

Norges Banks styringsrente

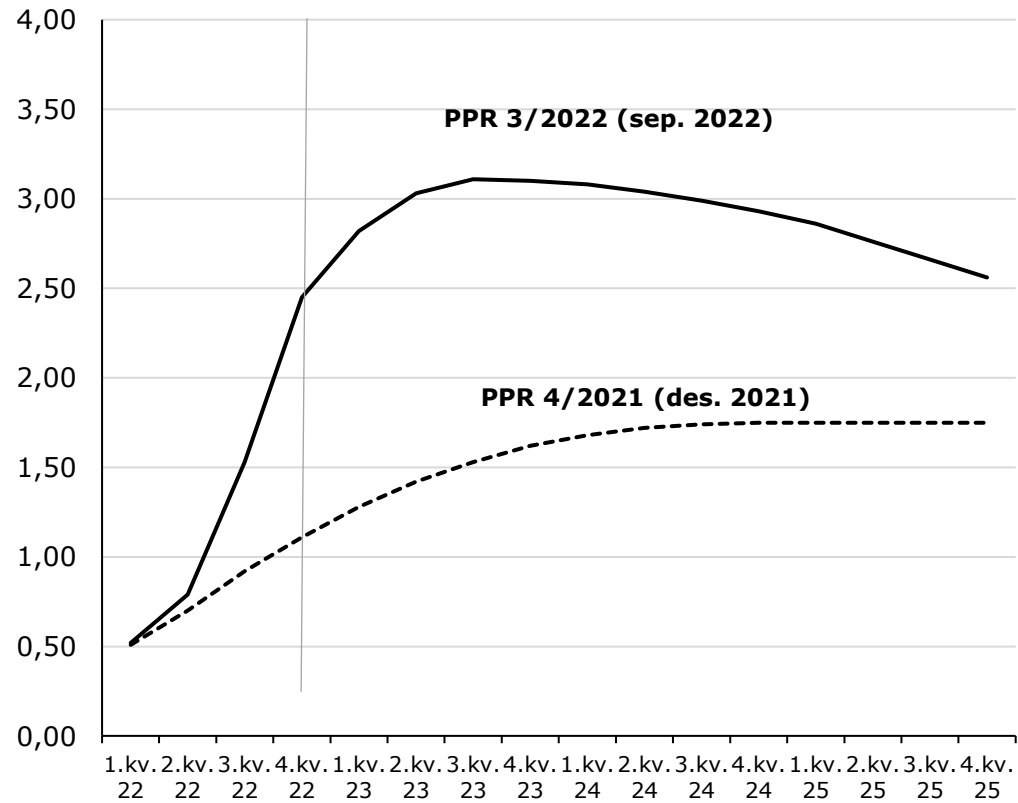
Inflasjon (KPI-JAE) og ledighet (AKU, høyre akse)

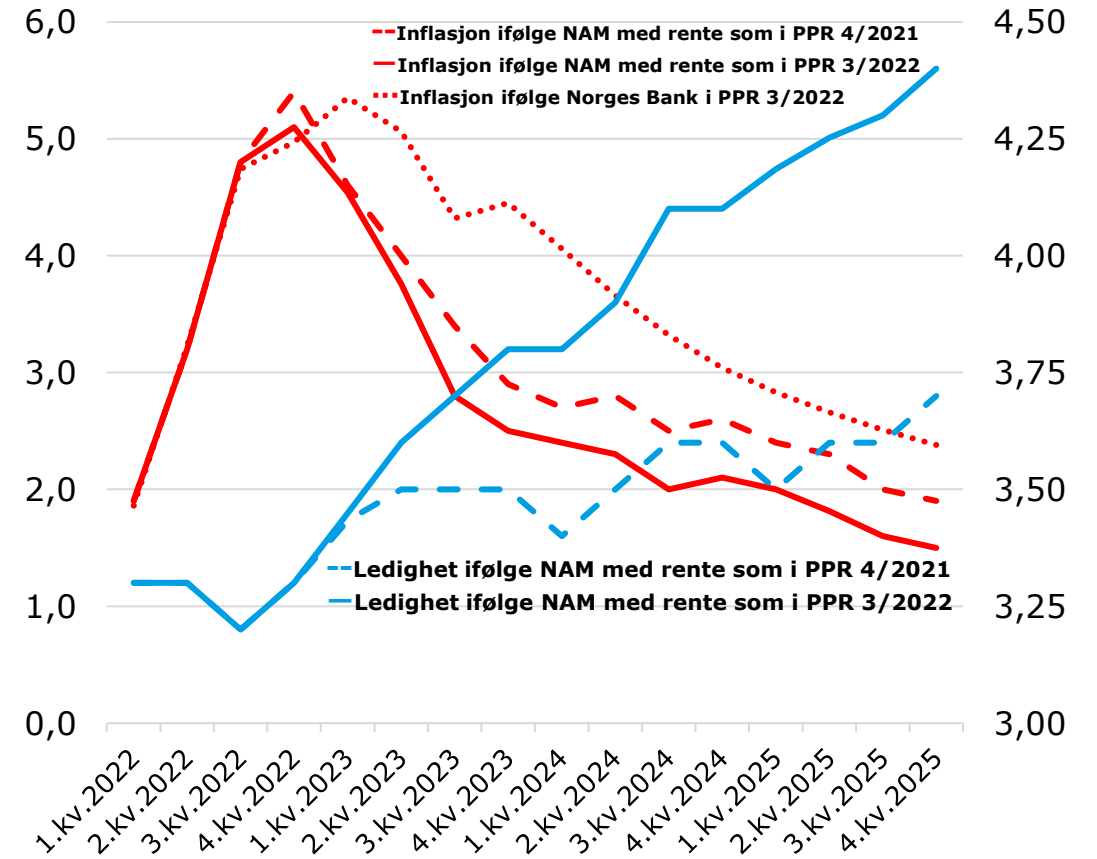
Frontfagsmodellen hindrer lønns- og prisspiraler

NAM-beregninger

Norges Banks styringsrente

Inflasjon (KPI-JAE) og ledighet (AKU, høyre akse)

Takk for meg

Roger.bjornstad@lo.no

T: 974 11 001